

**Informace a dokumentace -
Zásady zpracování, uspořádání a grafické
úpravy rejstříků**

**ČSN
ISO 999**

01 0192

Information and documentation - Guidelines for the content, organization and presentation of indexes

Information et documentation - Principes directeurs pour l'élaboration, la structure et la présentation des index

Information und Dokumentation - Richtlinien für den Inhalt, den Aufbau und die Darstellung von Registern

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 999:1996. Mezinárodní norma ISO 999:1996 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 999:1996. The International Standard

ISO 999:1996 has the status of a Czech Standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN 01 0192 z 23. 6. 1978.

© Český normalizační institut, 1998

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány
a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

52582

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

ČSN ISO 999 rozšiřuje svůj předmět vedle rejstříků jednotlivých dokumentů i na rejstříky souborů dokumentů. Oproti ČSN 01 0192 vymezuje jiným způsobem druhy rejstříků. V oddílech věnovaných obsahu a struktuře rejstříků se omezuje na obecná pravidla aplikovatelná bez ohledu na gramatické zvláštnosti jednotlivých jazyků, v nichž jsou rejstříky zpracovávány. Součástí normy tvoří i její vlastní rejstřík, který slouží jako praktická ukázka aplikace zásad obsažených v normě.

Citované normy

ISO 2788:1986 zapracována do ČSN 01 0193 Dokumentace - Pokyny pro vypracování a rozvíjení jednojazyčných tezurů

ISO 5121-1:1983 zavedena v ČSN ISO 5127-1 Dokumentace a informace - Slovník - Část 1: Základní pojmy (01 0167)

ISO 5127-6:1983 zavedena v ČSN ISO 5127-1 Dokumentace a informace - Slovník - Část 6: Selekční jazyky (01 0163)

ISO 5127-3a:1981 zavedena v ČSN ISO 5127-3a Informace a dokumentace - Slovník - Část 3a: Akvizice, identifikace a analýza dokumentů a dat (01 0165)

ISO 5963:1985 zavedena v ČSN ISO 5963 Dokumentace - Metody analýzy dokumentů, určování jejich obsahu a výběru lexikálních jednotek selekčního jazyka (01 0174)

ISO 7154:1983 dosud nezavedena

Obdobné mezinárodní, regionální a zahraniční normy

BS 3700 Recommendations for the preparation of indexes for books, periodicals and other publications (Doporučení pro zpracování rejstříků knih, periodik a jiných publikací)

ANSI Z39.4 Basic criteria for indexes (Základní kritéria pro rejstříky)

Vypracování normy

Zpracovatel: PhDr. Kateřina Čadilová, IČO 66445202

Pracovník Českého normalizačního institutu: Jindřiška Bouřilová

MEZINÁRODNÍ NORMA
Informace a dokumentace -
Zásady zpracování, uspořádání
a grafické úpravy rejstříků

ISO 999
Druhé vydání
1996-11-15

ICS 01.040.40

Deskriptory: documentation, publications, books, periodicals, documents, subject indexing, indexes (documentation), presentation, general conditions

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75% hlasujících členů.

Mezinárodní norma ISO 999 byla připravena technickou komisí ISO/TC 46 Informace a dokumentace, subkomisí SC 9 Úprava, identifikace a popis dokumentů.

Druhé vydání normy ruší a nahrazuje první vydání ISO 999 z roku 1975. Aktualizuje, objasňuje a na příkladech dokládá základní metody tvorby rejstříků doporučené ve vydání z roku 1975 nazvaném Rejstřík publikace. Toto vydání rozšiřuje sedm oddílů prvního vydání na osm, obsahuje podrobnější pokyny pro uspořádání rejstříků a obsahuje příklady. Nově jsou zařazeny oddíly o kontrole kvality, uspořádání hesel a grafické úpravě rejstříků.

Příloha A k této normě je pouze informativní.

Obsah	strana
1 Předmět normy	5
2 Normativní odkazy	5
3 Definice	5
4 Funkce rejstříku	6

5	Typy rejstříků	7
5.1	Předmětové rejstříky	7
5.2	Autorské rejstříky	7
5.3	Jmenné rejstříky	7
5.4	Zeměpisné rejstříky	7
5.5	Názvové rejstříky	7
5.6	Rejstříky čísel a kódů	7
6	Kontrola kvality	7
6.1	Kvalita rejstříků	7
6.2	Délka a podrobnost rejstříků	8
6.3	Konzistentnost rejstříku	8
6.4	Vztahy mezi zpracovatelem rejstříku a autorem, vydavatelem a uživatelem	8
7	Obsah a všeobecná uspořádání	9
7.1	Všeobecný obsah a struktura	9
7.2	Pojmy: reprezentace v záhlavích a podzáhlavích	9
7.3	Vlastní jména a názvy dokumentů: volba a forma záhlaví	15
7.4	Lokátory	19
7.5	Odkazy	20
8	Uspořádání hesel v rejstřících	25
8.1	Základní pořadí znaků	25
8.2	Abecední řazení písmeno po písmenu versus řazení slovo po slovu	25
8.3	Alfanumerické uspořádání	25
8.4	Pořádání rejstříkových záhlaví	26
8.5	Rejstříková záhlaví začínající stejným termínem	26
8.6	Řazení podzáhlaví	27
8.7	Řazení hesel, která obsahují odkazy	27
9	Grafická úprava tištěných rejstříků	27
9.1	Příprava rukopisu rejstříku pro konečné zpracování	27
9.2	Úvodní poznámka	28
9.3	Grafická úprava tištěného rejstříku	28
9.4	Vyhledávací pomůcky	29
9.5	Odsazený versus paragrafový styl grafické úpravy	29
	Příloha A	31
	Rejstřík	32

1 Předmět normy

Tato norma nabízí zásady zpracování, uspořádání a grafické úpravy rejstříků.

Tato norma se vztahuje na rejstříky knih (včetně beletristických děl), periodik, vědeckých a technických zpráv, patentových dokumentů a dalších psaných nebo tištěných dokumentů, a také netištěných materiálů jako jsou elektronické dokumenty, filmy, zvukové nahrávky, videonahrávky, grafické materiály, mapy a trojrozměrné objekty.

Tato norma se spíše než podrobnými metodami tvorby rejstříků, které se liší v závislosti na typu zpracovávaného dokumentu a uživatelů, pro něž je rejstřík určen, zabývá základními indexačními principy a technikami. Proto uváděné příklady, a to včetně interpunkce, nejsou závazné, nýbrž pouze ilustrativní.

Tato norma pokrývá výběr, formu a uspořádání záhlaví a podzáhlaví užívaných v rejstříkových

heslech, poté co byly stanoveny předměty určené k indexování. (Analýza dokumentu a výběr indexačních termínů viz ISO 5963. Tvorba jednojazyčného tezauru, kterou je možno použít jako vodítko při výběru indexačních termínů, viz ISO 2788.)

Ačkoliv se tato norma nezabývá automatizovanou tvorbou rejstříků jako takovou, je relevantní pro tvorbu všech typů rejstříků, bez ohledu na to, zda jsou zpracovávány ručně nebo za pomoci počítače, jedním zpracovatelem nebo celým týmem. Norma nepokrývá mechanické extrahování slov z textu pro rejstříky, jako např. KWIC (Keyword in Context), ani specializované indexační systémy jako je PRECIS, řetězové indexování, citační indexování nebo metody postkoordinovaného indexování, i když doporučení obsažená v normě mohou být relevantní pro kterýkoliv z těchto systémů.

Norma neobsahuje doporučení pro tvorbu katalogů knihoven nebo muzeí.

-- Vynechaný text --